

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 15/3 19 om det nordiske samarbejde 2019.
(Redegørelse nr. R 13).

Ministeren for nordisk samarbejde (Eva Kjer Hansen):

1. INDLEDNING

I henhold til aftale mellem regeringen og Folketinget belyser denne redegørelse udviklingen i 2018 på de samarbejdsområder, der finansieres over Nordisk Ministerråds budget, såvel som regeringens fremadrettede prioriteter og forventninger til udviklingen i samarbejdet.

I. Regeringens overordnede holdning til det nordiske samarbejde inden for Nordisk Ministerråd:

Arbejdet i Nordisk Ministerråd skal gøre de nordiske lande stærkere og er et vigtigt holdepunkt i en tid i opbrud. Regeringen lægger vægt på, at arbejdet tilrettelægges således, at det giver størst merværdi for medlemslandene og leverer konkrete resultater for borgere og virksomheder. Det indebærer bl.a., at aktiviteterne løbende bør tilpasses til den aktuelle politiske dagsorden. Samtidig er det vigtigt, at samarbejdet tilpasses til den internationale kontekst, vi befinder os i, herunder ikke mindst udviklingen i EU samarbejdet, som det nordiske samarbejde skal komplementere.

Regeringen lægger vægt på, at Nordisk Ministerråd styrker Norden ved at skabe øget mobilitet og integration i regionen, så de fælles ressourcer udnyttes bedst muligt; smidiggøre udveksling af viden og fælles sparring om tilgange til store samfundsudfordringer, så vi får bedre grundlag for ny regulering; og sikre branding af Norden i andre verdensdele, både når det handler om værdier og kompetencer, så vi udnytter den påvirkningskraft, vi kan få, når vi står samlet.

Denne tilgang vil også ligge til grund for Danmarks formandskab for Nordisk Ministerråd i 2020, som vil blive håndteret i tæt samarbejde med Grønland og Færøerne. Forberedelserne til formandskabet er igangsat, og der tilstræbes i de særlige satsningsområder kontinuitet i forhold til det nuværende islandske formandskab, der afvikles under titlen »Gode genveje«, og hvor ungdom, bæredygtig turisme og havmiljø er prioriterede områder. Endvidere vil de tre tværgående hensyn for Nordisk Ministerråds arbejde, dvs. børn og unge, ligestilling og bæredygtighed være tydelige komponenter. FN's Verdensmål vil også indgå i arbejdet, som det allerede er tilfældet generelt i Nordisk Ministerråd. Regeringen vil i arbejdet med formandskabet prioritere dialogen med den danske delegation til Nordisk Råd. Relevante organisationer og andre civilsamfunds aktører vil blive søgt inddraget under formandskabet for at styrke det folkelige engagement.

Foreningen Norden fejrer i 2019 100 år. Foreningen Norden har spillet en vigtig rolle i at knytte de nordiske lande og be-

folkninger sammen, og jubilæet er en god anledning til at medvirke til at styrke den nordiske samhørighed og de nordiske borgeres engagement i det regionale samarbejde.

Reformer

De seneste års reformer, senest i Nyt Norden 2.0., har styrket Nordisk Ministerråd ved i højere grad at muliggøre fokus på aktuelle udfordringer og gøre budgettet mere dynamisk. Der er imidlertid fortsat behov for forbedringer. Danmark har derfor været blandt fortalere for en videre reformproces, der skal skabe større retning i samarbejdet og forøge opmærksomheden på de resultater, der bliver skabt. Regeringen ønsker især klarere mål og bedre sammenhæng mellem politiske prioriteter og budgetallokeringer. Det islandske formandskab arbejder for vedtagelse af en ny vision for det nordiske samarbejde i løbet af 2019. Herefter følger et større internt arbejde med at strømline organisationen, så den kan levere på en sådan vision, og skære arbejdet til derefter.

Nordisk Ministerråd har i dag for mange strategier, prioriteter og tværgående hensyn i arbejdet. Der er behov for færre, men klarere mål, som der så kan sættes mere kraft bag at indfri. Overvejelser om ændringer i budgetproceduren er centrale i reformdrøftelserne, herunder især indførelsen af flerårige budgetrammer, der vurderes at kunne øge mulighederne for et politisk aftryk i budgettet. Regeringen bakker op om dette, da det vurderes at kunne bidrage til en bedre prioriteringsproces og være et godt udgangspunkt for et styrket arbejde med mål og evalueringer af vedtagne politikker og strategier.

Mobilitet

Regeringen lægger vægt på, at mobilitet sættes højt på dagsordenen på tværs af hele Nordisk Ministerråds arbejde. Mobilitet er vigtigt for erhvervslivet, så potentialet på det nordiske marked kan udnyttes fuldt ud. Tilsvarende er det vigtigt for borgere og for samhørigheden i Norden, at borgere oplever det som let og enkelt at kunne studere, arbejde og bo i de andre nordiske lande. Statsministrene har sat ambitionen om Norden som den mest integrerede region i verden. Der skal gøres yderligere konkrete fremskridt for at sikre, at vi lever op til det. De nordiske samarbejdsministre har i februar 2019 vedtaget den første handlingsplan for mobilitet, som gør arbejdsstrukturene på området klarere og som opstiller prioriteter i arbejdet. Regeringen vil arbejde aktivt for gennemførelse af elementerne heri. Det gælder særligt et styrket samarbejde om gennemførelse af EU-lovgivning, gensidig anerkendelse af erhvervs-mæssige kvalifikationer, samt anerkendelse og grænseoverskridende brug af elektroniske identiteter og digitale tjenester.

God information til borgere og virksomheder er et andet vigtigt aspekt i arbejdet med mobilitet, og den samlede informationsindsats gennem Infonorden forventes at være med til at understøtte dette fremover. Med den nye handlingsplan vil der fremover blive lavet en samlet afrapportering om mobilitetsindsatsen, første gang i 2020. Grænsehindringsrådet har en særlig rolle i mobilitetsarbejdet i forhold til at løse konkrete grænsehindringer og til at løfte væsentlige udfordringer til

den politiske dagsorden, hvilket også er indarbejdet i mobilitets-handlingsplanen. Grænsehindringsrådet har i 2018 arbejdet under det nye styrkede mandat, og har i den forbindelse løst 14 grænsehindringer, hvoraf følgende kan nævnes: Tidligere krav om at være omfattet af forskellige landes arbejdsløshedsforsikringer uden afbrydelser for at undgå lavere udbetaling af dagpenge er blevet løst gennem ændringer af svenske love og bestemmelser. Afskaffelse af kravet om udskiftning af udenlandske kørekort i Danmark. Norsk gymnasieuddannelse er gjort tilgængelig for alle unge i Norden, fordi kravet om at ansøgeren skal være folkeregistreret i Norge på ansøgningstidspunktet er afskaffet.

Kommunikation

Regeringen vil fastholde sin indsats for at få styrket kommunikationen om nordisk samarbejde internt i Norden. Borgere og virksomheder skal kunne få svar på deres spørgsmål, og kendskabet til mulighederne i det nordiske samarbejde skal øges. Det tidligere Hallo Norden er i 2019 på dansk initiativ blevet omdannet til InfoNorden og skal fremadrettet hjælpe med spørgsmål om nordisk samarbejde og nordiske støtteordninger ud over spørgsmål om mobilitet og grænsehindringer. Regeringen ønsker, at resultater af det nordiske samarbejde kommunikerer klarere, og regeringen vil derfor aktivt bruge det nye kommunikationsmateriale, som Nordisk Ministerråd på dansk initiativ forventes at lancere i sommeren 2019.

Det globale kommunikationsarbejde skal målrettes og konsolideres yderligere i de kommende år. I de senere år er der arbejdet med at udvikle en brandingplatform, og der arbejdes aktivt globalt med fælles nordiske brandingindsatser. De danske ambassader er aktivt involveret i mange af disse indsatser. Fremadrettet kan indsatserne skærpes yderligere, så de i endnu højere grad kan understøtte eksport, turisme og værdier, som står særligt stærkt i Norden. Initiativet »Nordiske løsninger på globale udfordringer« udløber i 2019, og regeringen vil i nordisk kreds lægge vægt på, at dette indsatsområde, som også understøtter eksport, også bliver løftet efter 2019.

II Nordisk Ministerråds internationale samarbejde

Nordisk Ministerråds internationale arbejde angår særligt aktiviteter i nærområdet, herunder de baltiske lande og Arktis, og derudover bl.a., Østersø-regionen, Rusland, Kina, Canada og USA. Regeringen finder, at der kan være behov for en større fokusering af arbejdet f.eks. med henblik på branding og styrkelse af aktiviteter i nærområdet. I reformarbejdet er regeringen derfor åben overfor at se på, hvordan den fremadrettede indsats kan tilrettelægges. Det nordiske samarbejdsprogram »Nordisk partnerskab for Arktis« 2018-2021 har fokus på fire P'er: Planet, Peoples, Prosperity og Partnerships. Sigtet med programmet er at skabe en klarere forbindelse til globale processer som 2030-agendaen og FN's Verdensmål. Prioriteterne flugter godt med Kongeriget's arktiske strategi og med arbejdet i Arktisk Råd. I januar 2018 præsenterede Nordisk Ministerråd i samarbejde med Arktisk Økonomisk Råd rapporten »Arctic Business Analysis« for at sætte øget fokus på økonomisk udvikling og erhvervs muligheder i Arktis.

I Nordvestrusland fortsættes aktiviteter inden for de fem tematiske områder: forskning, sundhed, klima, parlamentarisk samarbejde samt medier og journalisme. Yderligere gennemføres outreach-arrangementer og »open-calls« for projektsøgninger. Nordisk Ministerråds engagementet i Rusland

er dog fortsat udfordret af den russiske »Foreign Agent Law«. Der er ikke forventninger om, at dette ændres foreløbig.

2. NORDISK MINISTERRÅD FOR ARBEJDSLIV (MR-A)

I 2018 blev sektorens samarbejdsprogram for 2018-2021 publiceret. Programmet peger på en række væsentlige udfordringer på beskæftigelsesområdet, og hvordan det nordiske samarbejde kan hjælpe med at afhjælpe disse. Der er i særlig grad fokus på de langsigtede udfordringer, som følger af blandt andet internationalisering af arbejdsmarkedet, digitalisering og deleøkonomiens indtog samt disses indvirkning på ansættelsesformer, organisationsgrad og arbejdsmiljø.

De nordiske beskæftigelsesministre vedtog desuden d. 13. april 2018 en erklæring om fair konkurrence og arbejdsvilkår, der støtter arbejdskraftens fri bevægelighed i EU, men opfordrer til bekæmpelse af social dumping på alle niveauer med respekt for de særlige nordiske arbejdsmarkedsmodeller, herunder parterne.

Sektorens forskningsprojekt »Fremtidens arbejdsliv« vil fortsat i 2019 lægge betydeligt beslag på ressourcer i sektoren. Det vil løbe frem til efteråret 2020 og vil derfor kunne prioriteres under det danske formandskab i Arbejdslivssektoren i 2020.

I april 2019 afholdes en fælles nordisk ILO-konference på Island om fremtidens arbejdsliv i tilknytning til mødet i Ministerrådet for Arbejdsliv (MR-A). Konferencen vil bl.a. have deltagelse af ILO's generaldirektør, Guy Ryder, og ministerrådet for Arbejdslivs projekt om fremtidens arbejdsliv vil også blive præsenteret.

På baggrund af de nordiske statsministres vision om Norden som verdens mest integrerede region og Ingvar Havnens rapport fra 2018 om mobilitet vil sektoren fortsat sætte fokus på mobilitet på arbejdsmarkedsområdet.

3. NORDISK MINISTERRÅD FOR ERHVERVS-, ENERGI- OG REGIONALPOLITIK (MR-NER)

Erhvervsministrene i Ministerrådet for bæredygtig vækst har i dets arbejde haft fokus på elementerne af det vedtagende samarbejdsprogram for erhvervs- og innovationsområdet for 2018-21, der skal fremme hurtig omstilling hos virksomhederne, styrke virksomhedernes innovation, konkurrenceevne og globale markedsmuligheder samt styrke samarbejdet om EU-sager. En gennemgående dimension i programmet er endvidere digitalisering. Erhvervsministrene har med baggrund i samarbejdsprogrammet lanceret arbejdet med »Nordic Smart Government 3.0« vedrørende realtids forretningsdata for »Business-to-Business« og for »Business-to-Government«, samt »Smart Mobility and Connectivity« vedrørende bevægelse og/eller forbindelse af mennesker, steder (landdistrikter og byområder), varer og tjenesteydelser, aktiver, information og data.

Herudover forventer erhvervsministrene at lancere initiativer inden for Nordic Sustainable Business Transformation, Health Demography and Quality of Life, turisme og kunstig intelligens.

Ministerrådet arbejder desuden videre med samarbejdsprogrammet for regional udvikling og planlægning for 2017-20 med fokus på bæredygtig distriktsudvikling, innovative regioner og bæredygtig byudvikling. Her forventes, at sam-

arbejdsprogrammet skal initiere og gennemføre aktiviteter, som skaber mærværdi ved bl.a. at gennemføre fællesnordiske projekter og analyser, der bidrager til videns- og erfaringsudvikling samt politikudvikling. I 2020 ventes desuden at skulle vedtages et nyt samarbejdsprogram for regionalsektoren, som kan træde i kraft i 2021.

På energiområdet har de nordiske energiministre fulgt op på den strategiske gennemlysning af energisamarbejdet med fokus på energiforskning og tættere samarbejde om energipolitikken eksempelvis i forhold til EU's nationale klima- og energiplaner. Derudover blev det første el-markedsforum afholdt i november 2018 med repræsentation af de centrale interessenter for det nordiske el-marked, der drøftede en ny vision for det nordiske el-marked med fokus på fremtidige udfordringer og muligheder ifm. den grønne omstilling og opfyldelse af klimamålene i de nordiske lande. Arbejdet med visionen og tilhørende arbejdsplan fortsætter frem mod nordisk energiministerråd i juni 2019.

4. NORDISK MINISTERRÅD FOR DIGITALISERING 2017-2020 (MR-DIGITAL)

Et midlertidigt Nordisk Ministerråd for Digitalisering (MR-DIGITAL) blev etableret den 22. juni 2017 for perioden 2017-2020. Rådet fik til opgave at se sammenhængende på digitaliseringens muligheder på tværs af sektorer og eksisterende rådsformationer som led i opfølgningen på en nordisk-baltisk ministererklæring om digitalisering af den 25. april 2017.

MR-DIGITAL har i 2018 haft fokus på at følge op på de nordiske statsministres erklæring om tidlig udrulning af næste generation mobiltelefonsystem (5G). Endvidere har fokus været på at følge op på en nordisk-baltisk ministererklæring om fremme af kunstig intelligens samt de nordiske statsministres prioritering af et styrket samarbejde om den praktiske implementering af grænseoverskridende brug af elektroniske identiteter (eID) og digitale tjenester. Aktiviteterne sker inden for rammerne af EU-initiativer på områderne.

MR-DIGITAL forventes i 2019 at fortsætte realiseringen af de nordisk-baltiske prioriteter inden for digitalisering, herunder at udnytte mulighederne i den digitale transformation til gavn for sammenhænge og mobilitet i Norden, som led i forberedelserne til det kommende danske formandskab i 2020. MR-DIGITAL's rolle, funktion og resultater forventes evalueret med henblik på stillingtagen til MR-DIGITAL's eventuelle videreførelse i 2020.

5. NORDISK MINISTERRÅD FOR FISKERI OG HAVBRUG, JORDBRUG, LEVNEDSMIDLER OG SKOVBRUG (MR-FJLS)

På fiskeriområdet er samarbejdet fortsat fokuseret på Blå Bio-økonomi og en række projekter, der tilsammen medvirker til at skabe en miljømæssig, økonomisk og social bæredygtig udvikling for fiskerisektoren, ligesom man fortsat søger at fremme aktiviteter, der kan skabe vækst og arbejdspladser i de kystnære samfund.

Inden for fødevarerområdet er der fortsat fokus på antibiotikaresistens, og der blev i 2018 fastlagt en ny struktur for at styrke samarbejdet. Samarbejdet om at fremme sunde spisevaner i Norden fortsætter i de kommende år, hvor arbejdet med en opdatering af de Nordiske Næringsstof Rekommandationer (NNR) igangsættes i 2019. NNR er fundamentet for de nordiske landes politik på ernæringsområdet og grundlag

for nationale kostråd. NNR har fokus på at inddrage den nyeste videnskabelige viden i forhold til sammenhængen mellem kost og livsstilssygdomme. Som noget nyt vil bæredygtighed og miljømæssige hensyn få en fremtrædende placering, og arbejdet vil kunne bidrage til de nordiske landes arbejde med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

Som konsekvens af tørken i 2018 – lave markudbytter og skovbrande – blev det af ministrene besluttet at oprette en nordisk taskforce for at se på udfordringer for jord- og skovbrug i en fremtid med mere ekstremt vejr. På *jordbrugsområdet* vil der blive udvekslet erfaringer om værktøjer og tiltag til krisehåndtering samt drøftelser af, hvordan primærsektoren kan gøres mere modstandsdygtig. Veterinære spørgsmål, herunder smitterisici, ved øget handel med forskellige typer af grovfoder indgår. På *skovbrugsområdet* vil der blive set på krisehåndtering og mere effektive beredskaber, ligesom problemstillinger knyttet til ekstreme vejsituationer, generelt højere temperaturer og større klimatiske udsvings betydning indgår.

6. NORDISK MINISTERRÅD FOR LIGESTILLING (MR-JÄM)

På *ligestillingsområdet* fortsatte man i 2018 den nordiske indsats med at forebygge vold i nære relationer og at integrere mænd som aktive medspillere ift. at skabe øget ligestilling i de nordiske lande. Desuden gennemførtes et forskningsstudie til kortlægning af sammenhænge mellem unge kvinder og mænds udsathed i forhold til prostitution. I 2019 vil der være særligt fokus på at videreføre arbejdet med at involvere mænd i ligestillingsarbejdet og bekæmpe vold i nære relationer, ligesom der vil følges op på #metoo-bevægelsen. Derudover fokuserer det islandske formandskab på, hvilke konsekvenser fremtidens arbejdsmarked kan få i forhold til ligestilling på arbejdsmarkedet.

På dansk initiativ blev det i 2018 besluttet, at Ministerrådet for ligestilling også skal arbejde med LGBTI området. I 2019 vil der blive arbejdet med udvikling af konkrete projekter på området.

7. NORDISK MINISTERRÅD FOR KULTUR (MR-K)

I Nordisk Ministerråd for Kultur har der i 2018 været stort fokus på arbejdet med de fællesnordiske kultursatsninger. På kulturministermødet i maj 2018 blev evalueringen af den fællesnordiske kultursatsning, som fandt sted i London i 2017, *Nordic Matters*, præsenteret. På baggrund af erfaringerne fra evalueringen er der blevet arbejdet for at forberede den udvælgelsesproces for den næste fællesnordiske kultursatsning, som blev i gang på kulturministrenes møde i Oslo i slutningen af oktober 2018.

I 2019 vil det have høj prioritet at udvælge den næste fællesnordiske kultursatsning. Kultursatsningen skal være afviklet senest i 2021. På baggrund af interessetilkendegivelser fra en række nordiske repræsentationer i udlandet er der blevet udarbejdet en short list med de bedste forslag, som skal udarbejde en mere detaljeret projektbeskrivelse. De nordiske kulturministre forventer at træffe beslutning om destinationen for den næste fællesnordiske kultursatsning på deres møde i Reykjavik i maj 2019.

Derudover er forandringerne på medieområdet og diskussionerne om fremtidens public service fortsat et vigtigt emne for kulturministrene. I 2018 har ministrene bl.a. haft en panel-

drøftelse om disse emner med en række direktører for public service-institutioner i Norden. Også fremadrettet vil ministrene arbejde på, hvordan man kan understøtte kvalitetsjournalistikken i Norden.

8. NORDISK MINISTERRÅD FOR LOVSAMARBEJDE (MR-LAG)

På *justitsområdet* blev der i juni 2018 afholdt et ministermøde med temaet organiseret kriminalitet og terrorisme. På mødet underskrev de nordiske justitsministre en hensigtserklæring om øget politisamarbejde i Norden, der har til formål at skabe bedre forudsætninger for at forebygge, forhindre, opdage og efterforske forbrydelser og opretholde offentlig orden og sikkerhed på tværs af landegrænserne.

På mødet drøftede de nordiske justitsministre endvidere bekæmpelse af seksuelle forbrydelser mod børn på internettet, og ministrene afgav i den forbindelse en udtalelse om vigtigheden af at bekæmpe disse forbrydelser. Desuden blev det på dansk foranledning drøftet, hvordan man bedst bekæmper bandekriminalitet.

Der blev i 2018 vedtaget et nyt samarbejdsprogram for justitssektoren for 2019-2022, der har fokus på retssikkerhed, nordisk retsenhed og forebyggelse af kriminalitet.

Det islandske formandskab vil i 2019 bl.a. have fokus på digitalisering. Der vil blive gennemført en kortlægning af digitaliseringsgraden ved domstolene i de nordiske og baltiske lande. Kortlægningen vil navnlig have fokus på de anvendte tekniske løsninger, de retlige rammer herfor samt eventuelle retssikkerhedsmæssige fordele og udfordringer på området.

9. NORDISK MINISTERRÅD FOR MILJØ (MR-M)

Miljø- og klimasektoren har i løbet af 2017-18 udformet et nyt seksårigt nordisk samarbejdsprogram (2019-2024). Samarbejdsprogrammet blev fremlagt for Nordisk Råd under sessionen i Oslo den 31. oktober 2018 og er trådt i kraft den 1. januar 2019. Gennem miljø- og klimasamarbejdet vil de nordiske lande blandt andet arbejde for at standse tabet af biodiversitet og bidrage til en bæredygtig udnyttelse af vores naturressourcer. Sammen vil man også arbejde for at fremskynde overgangen til en cirkulær økonomi, der vil bidrage til mere bæredygtigt forbrug og produktion. Andre vigtige samarbejdsområder, hvor det nordiske samarbejde fortsat vil stå stærkt, er arbejdet med klima- og luftområdet, minimering af risici ved kemikalier og farlige stoffer i dagligdagen, samt reduktion af tilførslen af plastik til havet, hvor det nordiske samarbejde komplementerer de nationale handlingsplaner. Sammenlignet med tidligere nordiske programperioder styrkes samarbejdet om bæredygtige byer, klimatilpasning og fremme af grøn finansiering.

Miljø- og klimasektoren modtog i 2018 12 anbefalinger fra den tidligere norske miljøminister Tine Sundtoft, som afslutning på en gennemlysning af det nordiske miljø- og klimasamarbejde. Anbefalingerne peger på, hvordan samarbejdet kan udvikle sig som en endnu mere relevant og konkret drivkraft for den grønne omstilling. Via det nye seksårige samarbejdsprogram vil sektoren på forskellig vis beskæftige sig med de områder, anbefalingerne omhandler. Desuden er det besluttet at igangsætte forberedelse af konkrete initiativer i forhold til tre af anbefalingerne: 1) fremmer af »grøn finansiering« 2) »optimering af brug af offentlige midler for grøn om-

stilling« og 3) et plastik-initiativ, hvor interessenterne bringes sammen med henblik på at styrke forudsætningerne for at plastik kan indgå i den cirkulære økonomi.

10. NORDISK MINISTERRÅD FOR SOCIAL- OG HELSEPOLITIK (MR-S)

Den tidligere islandske socialminister Árni Páll Árnason afleverede i oktober 2018 den sociale gennemlysningsrapport til det svenske formandskab. Gennemlysningen er udarbejdet i samarbejde med alle de nordiske lande: I januar 2018 afholdt gennemlyser en lang række møder i Danmark, herunder med børne- og socialministeren, øvrige relevante ministerier og styrelser samt en lang række frivillige organisationer.

Under hovedoverskriften »Viden som virker i praksis – Styrket nordisk samarbejde på socialområdet« indeholder gennemlysningen 14 forslag og ideer til det fremtidige nordiske socialpolitiske samarbejde. Gennemlysningen danner grundlag for en stor del af de kommende års initiativer i sociale sektoren. Forslagene falder inden for tre overordnede kategorier:

- Hvordan et mere systematisk samarbejde om deling og udveksling af viden og erfaringer kan styrkes.
- Hvordan samarbejde om social innovation, sociale investeringer og samarbejde med frivillige organisationer, kan styrkes.
- Hvordan indsatserne i forhold til de centrale målgrupper børn og unge, udsatte voksne, mennesker med funktionsnedsættelser og ældre kan styrkes.

Opfølgningen på initiativerne i Könberg-rapporten om det fremtidige nordiske samarbejde på sundhedsområdet var fortsat centrale i 2018, og der er nu kun ét udestående vedr. initiativ 7, som omhandler patienters muligheder for behandling i andre nordiske lande.

I december 2018 underskrev landene en revision af den nordiske overenskomst om fælles nordisk arbejdsmarked for visse personalegrupper inden for sundhedsvæsenet (»Arjeplog-aftalen«), som nu skal ratificeres i landene. Formålet med ændringen af aftalen er at styrke patientsikkerheden samt at sikre gensidig anerkendelse af grønlandsk og færøsk uddannede social- og sundhedsassistenter og grønlandsk uddannede sygeplejersker.

I 2019 vil det islandske formandskab bl.a. have fokus på mental sundhed hos unge.

11. NORDISK MINISTERRÅD FOR UDDANNELSE OG FORSKNING (MR-U)

Ministerrådet for Uddannelse og Forskning vil i 2019 samarbejde ud fra de strategiske pejlemærker i henholdsvis anbefalingerne fra højniveaugruppen om fremtidens nordiske uddannelsessamarbejde om, hvordan samarbejdet kan få større politisk relevans og skabe »nordisk merværdi«, samt det kommende nye samarbejdsprogram for perioden november 2019 til november 2023. Samarbejdsprogrammets vision er, at Norden også i fremtiden skal være en ledende region for kundskab og velfærd og kobles blandt andet til FN's Agenda 2030 med relevante målsætninger for en holdbar udvikling inden for uddannelse og forskning.

I forskningssamarbejdet er der truffet beslutning om at have fokus på styrket reaktionsevne, øget kvalitet og effektivitet samt mere fokus på nordisk merværdi. Ministerrådet for

Uddannelse og Forskning vil bidrage til understøttelse af multidisciplinært og tværsektorielt forskningssamarbejde, fremme forskningssamarbejdet inden for potentielt excellente forskningsområder, fremme samarbejde om og fælles anvendelse af forskningsinfrastruktur i Norden, bidrage til styrket forskermobilitet og forskningspolitik i landene gennem forskningspolitisk videndeling og erfaringsudveksling.

12. NORDISK MINISTERRÅD FOR ØKONOMI- OG FINANSPOLITIK (MR-FINANS)

Ministerrådet for Økonomi- og Finanspolitik har fortsat fokus på økonomiske og finansielle udfordringer i de nordiske lande fx i lyset af Storbritanniens forestående udtræden af EU. Ministrene vil i forlængelse af den kommende udgivelse af tidsskriftet Nordic Economic Policy Review (NERP), som omhandler klimapolitik i Norden, drøfte centrale økonomiske aspekter af klimapolitiske emner.

13. NORDISK MINISTERRÅD FOR INTEGRATION- OG UDLÆNDINGEOMRÅDET

På integrationsområdet er det besluttet – for en ny 3-årig periode (2019-2021) – at videreføre Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram om integration af flygtninge og indvandrere, som skal styrke det nordiske samarbejde med fokus på erfaringsudveksling og udvikling af ny viden. Den beskæftigelsesrettede integrationsindsats og fastholdelse af flygtninge på arbejdsmarkedet vil fortsat være et centralt tema for samarbejdet. Derudover kan oplyses, at forebyggelse af ekstremisme og radikalisering er et særskilt fokuspunkt i det nordiske samarbejde mellem de relevante fagministerier.

Hermed slutter redegørelsen.
